

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗(เช้า)

อย่ามองข้ามใจ

คนเต็มแผ่นดินหาความสุขชนิดหนึ่งเท่ากำป็นนี้มาอวดกันมันก็ไม่มี มันมีแต่กองทุกข์ เต็มโลกเต็มสงสาร ยังไม่รู้เนื้อรู้ตัวอยู่หรือเราอยากถามว่าอย่างนั้น เรื่องความดีนรรความ กระวนกระวาย ความโลภเกินเหตุเกินผลเกินเนื้อเกินตัวมันทำลายตัวเองนั่นแหละไม่ทำลาย ใคร เมื่อไม่สมหวังมันก็เป็นทุกข์ มีหน้าซ้ำความหวังนั้นเลยพาให้ล้มจมก็มีมาก หวังว่าจะร่ำจะ รวยสุดท้ายกลายเป็นความล้มจมไปเสียก็มีเสียมากมาย นี่แหละเราเชื่อกิเลสเราเชื่อเกินไป พอ อยู่พอกินพอเป็นพอไปก็ไม่ทุกข์มากคนเรานะ อันนี้ความโลภมันเหลือตัวล้นหัวใจ ได้เท่านี้ แล้วอยากได้เท่านี้ อยากได้เท่านี้ ปรารถนามากเข้า ๆ ก็กลายเป็นปรารถนาลามกไป อันนี้ก็ พาเจ้าของให้ล้มจมและทำคนอื่นให้กระทบกระเทือนไปด้วยมีมากมายเวลานี้

คนมากทุกข์มากเพราะเรื่องมันมีมาก ให้พี่น้องทั้งหลายคิดไว้ด้วย แล้วเรื่องเครื่องญาติ ของเอดส์นี้กำลังรุกรานนะเวลานี้เข้าเมืองไทยเรา เครื่องญาติของเอดส์คืออะไร คือกามกิเลสมัน แดกแขนงออกไปเป็นเอดส์มาตามประเภทต่าง ๆ พุดไม่จบนะที่มันไหลเข้ามาทำลาย ไม่ได้เข้ามา ส่งเสริมนะ นี่ก็กิเลสเป็นผู้หลอกลวงเข้ามา ความรื่นเริงบันเทิงแหละเป็นตัวเชื่อมหรือเป็น สื่อนำมาตัมตุนพวกเราแหลกหมดนะเวลานี้

ในบ้านในเรือนก็ให้พากันระมัดระวังให้มาก ประกาศอยู่เสมอ สิ่งใดจะเป็นความเสียหายแก่เด็กอย่าเอาเข้ามาในบ้านเป็นอันขาด นี่เคยประกาศสอนมานานแล้ว สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็ก ให้เสีย เด็กเสียแล้วก็เท่ากับประเทศชาติบ้านเมืองเสียนั่นเอง เพราะเด็กต่อไปจะเป็นผู้ใหญ่ ของชาติบ้านเมือง จะมีแต่คนเหลวแหลกแหวกแนวไปหมด ปกครองบ้านเมืองให้เป็นหลักเป็น เกณฑ์ได้อย่างไร ปกครองไม่ได้นะ ก็เพราะผู้ใหญ่ที่นั่นแหละพาทำเด็กให้เสีย ความรื่นเริง บันเทิง ความสนุกสนาน ความคึกความคะนองนั่นแหละ มันไปกว้านเอาสิ่งนั้นสิ่งนี้มา

ของประเภทเหล่านี้เป็นประเภทของสัตว์เดรัจฉาน เขาไม่มีศาสนาเขาทำตามเรื่องของ เขา หายางอายุไม่ได้ เราเป็นผู้มีศาสนามีคุณสมบัติประจำมนุษย์ ไปคว้าเอาสิ่งเหล่านี้มาเผาเจ้า ของมันก็ร้ายแรงยิ่งกว่าเขาเสียอีกซิ เขายังได้เงิน ไร่เราไม่มีแหละได้มีแต่เสียเงิน เสียใจ เสีย คนไปอีกมากมายก่ายกองเวลานี้เป็นอย่างนั้น ขอให้พี่น้องทั้งหลายคิดให้ดี

เทวทัตมันมีอยู่ทุกบ้านทุกเรือนนะเวลานี้ เทวทัตเครื่องทำลายมันมีอยู่ทุกแห่งแหละ ไป

บ้านไหนเห็นตั้งดาวดาชอยู่ เสาเทวที่ตั้นนั่นแหละเต็ม.ไปที่ไหนก็ดี มองไปแล้วสะดุดหัวใจ เหมือนหัวใจจะขาดจะลอยนั่นแหละ มองไปไหนมันทนไม่ได้ที่จะไม่ให้คิด มองเห็นພັບมันจะ คิดทันที ๆ เรื่องได้เรื่องเสีย ส่วนมากมันมีแต่เรื่องเสีย ๆ นั่นซีคนมันถึงได้เสีย เรื่องพาให้เสีย มีหมดทุกแห่งทุกหน นี่ความเพลิดเพลินลืมนื้อลืมตัว ไม่คิดอ่านไตร่ตรองถึงความได้ความ เสียมันเสียได้อย่างนี้

เด็กเล็กหัวเท่ากำป็นนี้ก็เอาเครื่องล่อ เอาความเสียเด็กมาแล้ว ๆ สุดท้ายอยู่ที่ไหนมีแต่ เด็กโกโรโกโสหาสาระไม่ได้ ก็เพราะเอาสิ่งทำลายมาทำลายตลอดเวลา จะหาสารคุณมาจากที่ ไหนไม่มีแหละ ถ้าไม่ปฏิบัติตามจะฉิบหายจริง ๆ นะเมืองไทยเรา จะไม่มีคนดีเหลืออยู่ในโลก นี้แหละ จะมีแต่คนประเภทนี้แหละ ประเภทเศษมนุษย์ มีแต่ร่างมนุษย์เศษมนุษย์เฉย ๆ ตัว มนุษย์จริง ๆ ที่มีคุณสมบัติประจำตัวพอเป็นมนุษย์บ้างกับโลกเขาจะไม่มีนะเวลานี้ ก็เพราะ ความฟุ้งเฟ้อเห่อคะนองนั่นแหละเป็นเครื่องหลอกลวง มันหลอกไปอย่างนั้น หลอกไปอย่างนี้ เราก็ดอตตามมัน ๆ ก้าวข้างหลังมา ๆ มีแต่ความทุกข์ตามหลังมา ๆ เราไม่รู้ เวลานี้มากมาย กายกอง

อะไร ๆ ก็ทำเพื่อเสียไปทั้งนั้นนี่นะ มันไม่เพื่อได้นี่นะ ไปเรียนวิชาอะไรมาก็เพื่อทำลาย ๆ เสียมากต่อมาก เพราะจิตตัวทำลาย ก็เลสตัวทำลายมันอยู่ในจิต เอาอะไรมาก็คว้ามับ ๆ มา เป็นเครื่องมือถลุงเราเสียแหลก ๆ ไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลยจะทำยังไง นี่หลวงพ่อก็คเทศน์ประจำทุกวัน ออกช่องไหนก็มีแต่ช่องที่โลกพินาศฉิบหายนั่นแหละ ไม่พูดก็อยู่ไม่ได้เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ ทำลายต้องได้พูดเสมอ ท่านทั้งหลายจะพิจารณาให้พากันพิจารณานะ

ตามบ้านตามเรือนเด็กอบรมให้ดี อย่าห่างพ่อห่างแม่จนเกินไป ปล่อยไปเข้าโรงรำโรง เรียนถึงเวลากลับมาก็ควรได้มีเวลาอบรมเด็กบ้าง พ่อแม่ก็ทำตัวให้เป็นคนดีเป็นคนดีแก่เด็ก เด็กก็จะมีความรัก อุ่น เด็กมีก็คนหัวใจอยู่กับพ่อกับแม่ ถ้าพ่อแม่ซึ่งเป็นจุดสำคัญนั้นร้ายราน กันหรือทะเลาะกัน พ่อกับแม่ทะเลาะกัน เด็กนี้ร้ายรานไปหมดในหัวใจของเด็ก นอนไม่เป็น หลับเป็นตื่นละเมอเพ้อฝัน ตื่นขึ้นมาก็โศกเศร้าเหงาหงอย ไปโรงรำโรงเรียนไม่รู้ภาษา ภาษา ไม่ทราบที่ครูสอนว่ายังไงเพราะเอาเรื่องของทางบ้านมาคิด เรื่องของพ่อของแม่ทะเลาะกันนั่นแหละมาคิด เด็กเลยเสียไปหมด เรียนหนังสือก็ไม่ได้เรื่อง สุดท้ายก็หาทางออก หาทางออกก็ หาทางอบายมุขอบายภูมิ สุดท้ายก็เป็นเครื่องสังหารตนหมด นั่นทางออกของเด็กเลยเป็นอย่าง นั้นไปเสีย

ทางออกของเด็กคือความลุ่มจม คิดสนุกสนานกับเพื่อนกับฝูง เขามีอะไรก็เล่นกับเขา กินกับเขาไป สุดท้ายก็กินยาเสพติดเฮโรอีนเข้าไปแล้วตายเลย ๆ พวกนี้ถ้าลงได้ติดใครเข้าไป แล้วหมดราค้าราคาหมดความเป็นมนุษย์ละนะ ฉิบหายวางปวงไปหมดให้พากันระมัดระวังให้

มาก เวลานี้กำลังเคลื่อนอยู่เต็มโลกเต็มสงสาร ความเห็นแก่เงินไม่ได้เห็นแก่มนุษย์ละชิที่ทำความเสียหายเวลานี้ ความเห็นแก่เงินก็คือกิเลสนั่นแหละ มันโลก ขอให้ได้เงินเป็นพอ จะเอาอะไรไปก็ตามขอให้ได้เงินมาเป็นพอ ๆ ความเห็นแก่เงินนี้แหละมันทำลายชาติบ้านเมืองเวลานี้เราอย่าเห็นว่าอะไรทำลาย

สิ่งเหล่านี้คนหามา คนไม่หามามันเกิดขึ้นไม่ได้แหละ คนผลิตขึ้นมา คนทำขึ้นมาแล้วก็คนมาขายทำลายกัน เงินได้มาก็ไม่เห็นมีประโยชน์อะไร เมื่อมนุษย์เสียหายหมดแล้วเกิดประโยชน์อะไร เงินก็มนุษย์ผลิตขึ้นมาแล้วก็มาสังหารมนุษย์ เป็นเจ้าอำนาจบีบบังคับมนุษย์ให้จนกระทั่งถึงเสียคนได้ เพราะความโลภ ความเห็นแก่เงิน ไม่เห็นแก่ศีลแก่ธรรม ไม่เห็นแก่สารคุณของมนุษย์ เลยเสียไปหมด เราคิดให้มากนะเรื่องเหล่านี้ หลวงตาบัวตายแล้วไม่ค่อยมีใครเทศน์นะ พระท่านไม่ค่อยเทศน์แหละท่านเกรงใจญาติโยม ท่านเกรงใจท่าน กิเลสอยู่กับหัวใจท่านอยู่กับหัวใจญาติโยม

กิเลสอยู่ตรงไหนเกรงใจตรงนั้น ไม่ค่อยจะอาจเอื้อมแหละ ถ้าธรรมอยู่ตรงไหนละเข้าปึง ๆ เลย ความจริงอยู่ตรงไหนนั่นแหละธรรมอยู่ตรงนั้น เข้าตรงนั้นทำลายตรงนั้น สิ่งชั่วช้ามามากจะพังไป ๆ ตรงนั้นแหละ นี่ก็พูดให้เห็นจุดบกพร่อง เห็นจุดเสียหายของตัวเองทุกคน ๆ ให้นำไปพิจารณา หลวงตาบัวไม่ได้เทศน์เพื่อตำหนิติเตียนท่านทั้งหลายเพื่อทำลายให้ท่านทั้งหลายล่มจม แต่เทศน์เพื่อปลดปล่อยสิ่งไม่ดีทั้งหลายให้พากันระมัดระวัง ปลดปล่อยออกจากตัวแล้วจะเป็นคนดีมีสง่าราศีขึ้นมาภายในตัวและบ้านเมืองของเราต่างหาก ขอให้ท่านทั้งหลายคิดเอา

คนคิดแบบสุขเอาเผากิน พูดอะไรขึ้นมาถ้าได้ยินเสียงดังขึ้นบ้างก็ว่าท่านดูเสีย เลยเป็นเครื่องมือของกิเลสไปเสีย เลยไม่ได้เรื่องได้ราว มาวัดก็ไม่เกิดประโยชน์ อยู่ในบ้านก็มีแต่โทษ มาวัดก็ไม่เกิดประโยชน์เป็นโทษอีกด้วย มีเยอะนะ ให้พากันจดกันจำ

วันนี้ก็ท่านเจ้าคุณธรรมบัณฑิต เจ้าคณะภาคท่านจะพาเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอต่าง ๆ ในเขตจังหวัดอุดรธานีมาพร้อมกับประชาชน ตอนบ่ายโมงวันนี้เต็มหมด นี่ท่านก็ว่าพาญาติโยมมาคารวะ มาฟังเทศน์ฟังธรรมนั่นแหละ หลวงตาบัวเลยจะตายเรื่องเทศน์ เทศน์ทุกที่ใครมาหากก็ต้องได้เทศน์ เหนื่อยเท่าไรก็ได้หยุดแหละ วันนี้แน่นแหละตั้งแต่บ่ายโมง เริ่มกันบ่ายโมง ทุกปีเป็นอย่างนั้น ท่านถือเอาวันแรม ๘ ค่ำเดือน ๘ ของทุกปีเป็นประจำ พาญาติโยมมาทุกปี เราก็ได้ให้การอบรมตามกำลังความสามารถที่จะเป็นไปได้ทุกปี ๆ ไม่เคยขาด ให้การอบรมเรื่อยมาอย่างนี้แหละ เพราะเห็นแก่หัวใจคน

หัวใจนี้สำคัญมากที่สุด เวลานี้โลกมองข้ามหัวใจเสียมากที่สุดอีกเหมือนกัน ไม่ได้เห็น

หัวใจเป็นของสำคัญยิ่งกว่าความดีความดีตามอำนาจของกิเลสตัณหาอันนั้นเลย เรื่องอำนาจของกิเลสตัณหาที่โด่งดัง โห กระเทือนไปหมดโลกธาตุนั้นแหละ เด่นกว่าเพื่อนก็คือเรื่องกิเลสตัณหา มันเด่นเอามาก คนดีติดกับมันจนจะเป็นจะตายไม่รู้เนื้อรู้ตัวเลย ส่วนหัวใจจะเป็นยังไง เสียหายยังไงไม่คำนึงแล้ว จึงว่ามองข้ามหัวใจ

คนเราถ้ามองเห็นใจเป็นของสำคัญแล้วความดีจะมีขึ้นเรื่อย ๆ ความชั่วจะละไปโดยลำดับลำดับ แต่นี่ไม่มองเห็นหัวใจ มองเห็นแต่ความดีความดีความทะเยอทะยานนะซี มันถึงพาคอนให้เสีย ถ้าไม่เอาจริงไม่ได้นะ ไม่ดีนะ เราจะปล่อยตามบุญตามกรรมนี้ก็จมไป ๆ ทั้งนั้นแหละ คนเกิดมาทั้งชาติหาความดีติดตัวไม่มีนี่มันเกินไปนะมนุษย์เรา

ใจเป็นของสำคัญ ไม่มีตายใจดวงนี้ รู้อยู่ตลอดธรรมชาตินี้ เรียกว่ารู้คือผู้รู้ แต่ไม่รู้ตัวรู้ชั่ว ถ้าไม่มีสติเข้าไปกำกับ แต่รู้เฉย ๆ เป็นความรู้กลาง ๆ ส่วนความรู้อันนี้ไม่ใช่ความรู้พระอรหันต์นะซี เป็นความรู้ของกิเลสแทรกเข้าไปอยู่ในนั้น เพราะฉะนั้นมันจึงเชื่อ ๆ ซ้ำ ๆ เราเห็นไหมตามหนทางไฟเขียวไฟแดงสามแยกสี่แยก ถ้าไอ้ที่บ้านนั้นมันไปนั่งอยู่ตรงไหนแล้วรถนี้วิ่งขวักไขว่ มันจะชนกันละซี นั่งจัตนั่นจัตน้ออยู่ในสี่แยก เดินไปตามถนนหนทางก็เหมือนกัน เดินไปไหนรถหลีกเป็นแถวเลย

นี่คือมีแต่ความรู้ ไม่มีสติไม่มีปัญญารับผิดชอบว่าผิดถูกดีชั่วประการใด มันไปตามภาษา ภาษาแห่งความรู้ ความรู้นั้นมีความผิดคือกิเลสมันแทรกอยู่ในนั้น จึงเป็นไปตามนั้น เชื่อ ๆ ซ้ำ ๆ ไป นี่คนมีแต่ความรู้ไม่มีสติเป็นเครื่องรับรอง ไม่มีสติเป็นเจ้าของ ไม่มีปัญญาเป็นเครื่องไตร่ตรองแล้วเป็นอย่างนั้นแหละ เป็นคนที่น่าทุเรศมาก

เดินไปตามถนนหนทางต่างคนต่างก็ได้เห็นแล้วไม่ใช่หรือคนบ้า นั่นคือคนไม่มีสติไม่ใช่คนไม่มีจิต จิตมีอยู่มันรู้ แต่ไม่รู้ตัวรู้ชั่วรู้ผิดรู้ถูก กิเลสตัณหาสั่งยังงี้ให้ทำยังงี้มันก็ทำ สั่งให้ทำอะไรก็ทำ ดุชิหาบกระป๋องแตกกระดาษขาดอะไรพระรุ้งพระรัง ไปวางไว้สี่แยก จัตนั่นจัตน้ออยู่นั้นรถวิ่งมาขวักไขว่จะชนหัวมันด้วย จะชนกันด้วย หลีกกันเป็นแถว

เราก้ไปเห็นด้วยตาของเราจึงได้นำมาพูด ว่านี่ อ้อ ถ้ามีแต่ความรู้เป็นอย่างนี้เอง พอเห็นปั๊บมันก็วิ่งถึงกัน นี่มีแต่ความรู้ไม่มีคุณค่าราคาอะไรเลย สติปัญญาไม่มี ไม่มีเจ้าของ คนไม่มีเจ้าของ สัตว์ไม่มีเจ้าของเป็นอย่างนี้ เหมือนกันกับจิตไม่มีเจ้าของเป็นอย่างนี้แหละ เป็นคนบ้า ถ้าขาดสติไปก็เป็บขอ เรามีสติธรรมดานี้เป็นคนธรรมดา สติธรรมดา ถ้าขาดอันนี้ลงไปแล้วก็เป็นบอ ขาดจากบอลงไปแล้วก็เป็บบ้างที่เห็นนั้นแหละ

จึงต้องอบรมสติให้ดีขึ้นไปเรียกว่าสติธรรมปัญญาธรรม นั่นมีความเฉียบแหลมขึ้นไปเรื่อย ๆ มีความฉลาดแหลมคมไปเรื่อย ๆ สติธรรม ปัญญาธรรมนี้ทำจิตให้บริสุทธิ์ให้ผ่องใส

มองดูเห็นข้างนอกข้างใน เห็นกระจ่างไปเรื่อย สติปัญญานี้ออกก้าวเดินมากเท่าไร ยิ่งเห็นไกลไปเรื่อย ๆ กว้างไปเรื่อย ลึกไปเรื่อย ละเอียดลเอียดไปเรื่อย สติธรรมปัญญาธรรมออกเป็นอย่างนั้น

ถ้าสติปัญญาธรรมดาก็รู้เห็นธรรมตา อย่างเรา ๆ ท่าน ๆ รู้ ๆ เห็น ๆ กันอยู่นี้แหละ นี่เรียกว่าสติปัญญาธรรมตาที่มีประจำชั้น ถ้าสติธรรมปัญญาธรรมแล้วต่างกัน มีความละเอียดลออเท่าไรยิ่งทำคนนั้นให้มีความเฉลียวฉลาดเฉียบแหลมว่องไวทุกอย่างภายในภายนอก เรื่องความปลอดภัยตัวเองออกจากทุกชั้นเร็ว นั้นท่านเรียกว่าสติธรรมปัญญาธรรม

เราให้พยายามอบรมตัวของเราไม่งั้นจะเสียนะ คนเราเสียได้ง่าย ๆ นะแต่ดีนั้นดีได้ยาก เพราะกิเลสมันขวาง ถ้าจะทำดีกิเลสขวาง ถ้าจะทำชั่วกิเลสเปิดทาง เพราะฉะนั้นการทำชั่วจึงทำได้ง่าย การทำดีจึงทำได้ยาก ให้พากันระมัดระวังตรงนี้ ตรงไหนมันยากละเอ้า ตรงนั้นกิเลสขวางละนั่น เราอยากทำความดีนี่ยากนะ กิเลสมันขวางแล้วไม่ให้ทำ เพราะกิเลสนี้เป็นเจ้าอำนาจครอบหัวใจของสัตว์โลกในโลกธาตุนี้ ไม่ให้ออกจากเงื้อมมือของมันไปได้เลย

ในโลกธาตุนี้เรียกว่าเรือนจำของวิฆัจจกร ครอบสัตว์ไว้ไม่ให้อยู่นี่ ไม่ว่าสัตว์ประเภทใด แม้ทำมหาพรหมก็พ้นไม่ได้ ต้องอยู่ในกรอบของเรือนจำนี้ทั้งนั้นแหละ ความรู้ก็อยู่ในกรอบของมัน ไม่ให้หนีออกหนีไปจากกรอบของมันได้ ทุกสิ่งทุกอย่างจะเรียนรู้ขนาดไหนก็เถอะ ก็เป็นความรู้ของนักโทษในเรือนจำวิฆัจจกรนั่นแหละ มันต่างกันอย่างไรถ้าเทียบกับความรู้ของพระพุทธเจ้าของพระอรหันต์ท่านแล้วผิดกันอย่างนั้นแหละ ความรู้ของพระพุทธเจ้าเหนือมันหมดฟังซิ

ความรู้ท่านเหนือโลกธาตุ คืออยู่เหนือโลกธาตุนี้หมด ความรู้พระพุทธเจ้าความรู้พระอรหันต์ท่าน จิตของท่านก็เหนือ ความรู้ของท่านก็เหนือ ทุกสิ่งทุกอย่างเหนือหมด ท่านจึงสนุกมองดูพวกเราที่อยู่ในเรือนจำแห่งวิฆัจจกรได้เหมือนนักโทษในเรือนจำนั่นแหละ ท่านดูเหมือนกันไม่ผิดอะไร นอกจากท่านไม่พูดท่านไม่แสดงไว้เฉย ๆ ในตำรับตำรามิ แต่ท่านพูดเป็นกลาง ๆ ไว้ เพราะว่าโลกมีจำนวนมาก แล้วแต่ใครจะแยกจะแยะไปใช้ในทางใดให้เป็นคติแก่ตัวเองก็นำไปใช้ ๆ

นี่พวกเรายังติดอยู่หรือ พวกเราเป็นนักโทษในเรือนจำแห่งวิฆัจจกร ให้พากันอุตสาหะพยายามทำความดี ความดีนี้แหละจะเป็นเครื่องนำทาง จะเป็นธรรมชาติพาเดิน คือเครื่องพาเดินออกจากวิฆัจจกร คือเรือนจำของวิฆัจจกรนี้ ถ้าไม่มีความดีไม่มีทางออกได้เลย ตายก็กัปก็กลับก็เกิดอยู่ในวงนี้ ๆ แม้มหานรกอเวจีก็อยู่ในเขตของวิฆัจจกรไม่ออกจากนี้ไปได้

ผู้ทำความดีเท่านั้นที่จะพ้นจากนี้ไปได้ ทำไปเรื่อย ๆ จะมีช่องออก มีทางออกเรื่อย ๆ

แล้วก็หลุดพ้นไปได้ ทีนี้สนุกมองดูเรื่องความเป็นมาของตัวเอง เคยเป็นมาแต่ก่อนเป็นยังไง ก็เหมือนกับโลกทั้งหลายเป็นกัน เมื่อเหนือนี้แล้วเป็นยังไงก็ได้ดูละทีนี้ เรื่องของเรายุติลงแล้ว ชาติสะบั้นไปแล้วเรื่องวัฏจักรวิภูวน อยู่ในวัฏจักรอันนี้ไม่มีอีกแล้วในหัวใจนี้ สนุกมองดูโลก

นั่นละพระพุทธเจ้าท่านสอนโลก ท่านสอนด้วยความเมตตาสงสารล้วน ๆ ให้เราทั้งหลายตั้งใจประพฤติปฏิบัติ เอาความดีนั้นแหละเป็นเครื่องฟุ้งฟุ้งอิงอาศัย เป็นเครื่องฝากเป็นฝากตายได้ ถ้าไม่มีความดีแล้วไม่มีทางออกนะ ติดคุกในวัฏจักร วัฏจักรมีที่ประเภทเรื่องกองทุกข์ นับไม่ถ้วนเลย นับตั้งแต่มหันตทุกข์ขึ้นมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งเป็นทุกข์ธรรมดา

เอาต่อไปนี้ให้ไหว้พระ